

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 5 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lâm Thanh Tiền.

Thư ký phiên họp: Ông Phan Văn Dân - Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Phạm Tuấn - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 60/2023/QĐST - DS ngày 30 tháng 3 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 15/2023/QĐST - DS ngày 18 tháng 8 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Hồ Thị Ngọc D, sinh năm 1959; Địa chỉ: Đường A, Phường B, Quận O, Thành phố Hồ Chí Minh (có đơn xin vắng mặt)

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Ông Hồ Ngọc T1, sinh năm 1961; Địa chỉ: Đường C, xã I, huyện V, Thành phố Hồ Chí Minh (có đơn xin vắng mặt)

NỘI D VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 26/3/2023 và bản tự khai đề ngày 06/4/2023, người yêu cầu là bà Hồ Thị Ngọc D trình bày:

Ông Trần Hồ Hiếu T2, sinh năm 1989, nơi cư trú tại Đường P, Phường L, Quận N, Thành phố Hồ Chí Minh, có cha là ông Trần Hiếu M, sinh năm 1949, đã chết ngày 19/5/1997 và mẹ là bà Hồ Thị H, sinh năm 1950, đã chết ngày 10/5/2022. Ông T2 không có anh, chị em nào khác. Chỉ còn người thân là bà Hồ Thị Ngọc D (dĩ ruột) và ông Hồ Ngọc T1 (cậu ruột). Từ lúc nhỏ đến khi học lớp 6, ông T2 ở chung với mẹ là bà H, sau đó ông T2 có biểu hiện bất thường nên phải nghỉ học và bà H đã đưa ông T2 đi khám bệnh và điều trị bệnh tâm thần sai đó được phát uống thuốc miễn phí tại Phường 4, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đến ngày 10/5/2022, ông T2 đã lên cơn bệnh tâm thần nặng, nên đã dùng dao giết chết mẹ ruột là bà Hồ Thị H và dì ruột là Hồ Thị Ngọc K, sinh 1953 cùng ở chung nhà, vụ án mạng xảy ra khi nhà đóng kín cửa, không ai hay biết, vì nhà chỉ có 3 người sống chung, ông T2 giết 2 mạng người xong ông tự mở cửa chạy ra ngoài đường la lớn trong sự hoảng loạn, lối xóm xung quanh mới biết và báo công an Phường 4, Quận 5 đến hiện trường và bắt ông T2 về Công an Phường 4, Quận 5 giam giữ.

Ông T2 được Công an Phường 4, Quận 5 chuyển đến trại giam Chí Hòa để giam giữ. Đến tháng 12/2022 ông T2 được chuyển đến Bệnh viện tâm thần để điều trị. Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an Thành phố Hồ Chí Minh đã ra quyết định đình chỉ điều tra vụ án hình sự và quyết định đình chỉ điều tra bị cam đối với ông Trần Hồ Hiếu T2 do trước, trong và sáu khi thực hiện hành vi giết người ông T2 mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Nay bà Hồ Thị Ngọc D yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 5 xem xét tuyên bố ông Trần Hồ Hiếu T2 mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Hồ Ngọc T1 trình bày: Tại bản tự khai ngày 08/5/2023 ông T1 có ý kiến thống nhất với lời trình bày của người yêu cầu là bà Hồ Thị Ngọc D.

Tại phiên họp:

Bà Hồ Thị Ngọc D, ông Hồ Ngọc T1 đều có đơn xin vắng mặt và vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 5 tuyên bố ông Trần Hồ Hiếu T2 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh sau khi nghiên cứu hồ sơ vụ việc phát biểu:

Về thủ tục tố tụng: Từ khi thụ lý đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp, Thẩm phán đã tiến hành đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong việc giải quyết đơn yêu cầu. Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự được thực hiện các quyền và chấp hành đúng các quy định của pháp luật về tố tụng.

Về nội D: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Hồ Thị Ngọc D tuyên bố ông Trần Hồ Hiếu T2 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng và thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Do người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự là ông Trần Hồ Hiếu T2, sinh năm 1989; Thường trú: Đường P, Phường L, Quận N, Thành phố Hồ Chí Minh nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân

Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh, theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

Việc dân sự thuộc trường hợp Viện kiểm sát nhân dân tham gia phiên họp theo khoản 2 Điều 21 và khoản 1 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của đương sự:

[2.1] Xét theo Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 26/3/2023, bà Hồ Thị Ngọc D yêu cầu Tòa án tuyên bố (bà D là gị ruột của ông T2) ông Trần Hồ Hiếu T2, sinh năm 1989 mất năng lực hành vi dân sự.

[2.2] Ngày 26/6/2023, theo yêu cầu của bà Hồ Thị Ngọc D, Toà án đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 68/2023/QĐ-TCGDYPY về việc Trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thuộc Bộ Y tế, giám định tình trạng tâm thần của ông Trần Hồ Hiếu T2.

[2.3] Tại Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 5118/KLGD ngày 11/7/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thuộc Bộ Y tế, kết luận đối với ông Trần Hồ Hiếu T2 có nội dung như sau:

“1.1 Về y học: Đương sự bị tâm thần phân liệt thể di chứng, giai đoạn bệnh tiến triển liên tục (F20.50 -ICD10).

1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

[2.4] Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”*

Từ các căn cứ nêu trên, xét yêu cầu của bà Hồ Thị Ngọc D về việc tuyên bố ông Trần Hồ Hiếu T2 mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Hồ Thị Ngọc D, sinh năm 1959 là người cao tuổi (đã trên 60 tuổi) và có đơn xin miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự nên bà D thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ Khoản 1, Khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 361, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự 2015;

Căn cứ điểm đ Khoản 1, Khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án;

- Chấp nhận yêu cầu của bà Hồ Thị Ngọc D.

Tuyên bố ông Trần Hồ Hiếu T2, sinh năm 1989; thường trú: Đường P, Phường L, Quận N, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Hồ Thị Ngọc D được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Bà Hồ Thị Ngọc D, ông Hồ Ngọc T1 có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND Quận 5;
- Chi Cục THADS Quận 5;
- UBND Phường 4, Quận 5;
- Các đương sự;
- Lưu: VP, hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Lâm Thanh Tiền